

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 จำนวน 176 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 176 คน หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ 176 คน รวมทั้งสิ้น 176 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร 121 คน หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ 121 คน และครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ จาก 121 คน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำนวน 363 คน จาก 121 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนจากรางของเครจซี่และมอร์แกน R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ใช้อำเภอเป็นหน่วยในการสุ่ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 มี 5 อำเภอ ใช้อำเภอทุกอำเภอเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนโรงเรียน

121 โรงเรียน

2.2 ใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม แบ่งสถานศึกษาออกเป็น 2 ขนาด แยกเป็นขนาดใหญ่ 21 โรงเรียน และขนาดเล็ก 100 โรงเรียน สุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนโรงเรียน

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน				รวม	
	ขนาดใหญ่		ขนาดเล็ก		ประชากร	กลุ่ม
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม		
ยางตลาด	14	7	40	30	54	37
ห้วยเม็ก	7	4	29	21	36	25
หนองกุศรี	8	4	36	27	44	30
ท่าคันโท	7	4	16	12	23	16
หนองชัย	4	2	15	10	19	13
รวม	40	21	136	100	176	121

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและขนาดของโรงเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ ระดับปัญหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะโดยผู้วิจัยแจกแจงความถี่ ร้อยละและอธิบายความเรียง

วิธีสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษา
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 63 - 70)
3. สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษาตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุง ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้
 - 5.1 ผศ. ดร. สมศักดิ์ คำศรี วุฒิ กศ.ค. (การวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร) โปรแกรมวิชาวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาด้านโครงสร้างและเนื้อหา
 - 5.2 นายทองใส เทียบคอกไม้ วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
 - 5.3 นายวีรศักดิ์ ดอนละคร วุฒิ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 หัวหน้างานวัดผลโรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษา

เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พิจารณาด้านความเหมาะสมกับเวลา และภาษาที่ใช้

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปปรับปรุงข้อความเพิ่มเติม ตามข้อเสนอแนะ

7. นำไปทดลองใช้ (Try - Out) กับผู้บริหาร หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ครูผู้จัดทำแผนกลยุทธ์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน 60 ชุด และได้ค่าความเชื่อมั่น .98 ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค

8. นำแบบสอบถามได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยจะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถามไปยังบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาในการเก็บแบบสอบถาม โดยส่งและรับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยกำหนดค่าน้ำหนักหรือคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99)

ในกรณีที่ใช้คำถามเชิงนิมิตกำหนดให้คะแนนดังนี้

ระดับปัญหามากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับปัญหามาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับปัญหาปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับปัญหาน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป

SPSS/FW (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) Version 11 ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปแปลผล โดยถือเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับ มาก

2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.2 นำค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผู้ตอบ

แบบสอบถามมาเปรียบเทียบกัน ตามตัวแปรอิสระโดยใช้ค่าสถิติ t-test (Independent Sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. สถิติที่ใช้เพื่อการทดสอบสมมุติฐานโดยคำนวณโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรม SPSS / FW Version 11 ดังนี้

4.1 ทดสอบความแตกต่างระดับปัญหาระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก โดยใช้ t-test (Independent Sample)

4.2 ทดสอบความแตกต่างระดับปัญหาระหว่างสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรทางเดียว F-test (One way ANOVA) และเมื่อพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significance Different) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 125)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนนหรือค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน

$$LSD = \frac{T_{\alpha}}{2} \frac{(N-K)}{(N-K)} \sqrt{\frac{2MSE}{n}}$$

N : จำนวนข้อมูลทั้งหมด

K : จำนวนกลุ่ม

n : จำนวนซ้ำของแต่ละกลุ่ม

$T_{\alpha} \frac{(N-K)}{2}$ แทนค่า t จากตารางที่ระดับสำคัญ $\frac{\alpha}{2}$ ดัชนีความเป็นอิสระ N-K